

DÉLMAGYARORSZÁG

75. évfolyam, 186. szám
1985. augusztus 9., péntek

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Jó a hagymatermés

Szedés kézzel és gépekkel — Teljes üzem a szárítóknál

Már a téli tárolásra alkalmas vöröshagyma szedését is megkezdték. A makói tájkörzet jellegzetes fűszernövényét, a vöröshagymát, a régi és az új technológia jól kihasználja egymást. Azért maradt fenn a hagyományos kézi ültetés — ahogy mondják, dugtatás — mert az így előállított hagyma korábban ér és azt a szedéssel egyidejűleg a földet megművelik, az osztrákok, rakják kisebb, nagyobb zsákokba. Ez az áru mindjárt exportra kerül.

A Csongrád megyei Zöldért Vállalattól kapott tájé-

koztatás szerint a Német Szovjetunióba indulnak a szállítmányok. Kedvező időjárás esetén — amikor esőzések nem gátolják a szedést — naponta kétszáz tonna hagyma utazik a külföldi megrendelőkhoz.

A feldolgozó üzemek is fogadják már az új termést, amelyből tisztítás és felszeletelés után szárítvány készítésre kerül. A makói telepen kívül bekapcsolódott ebbe a munkába a Szegedi Új Élet Termelőszövetkezet szárító üzemé, mivel ott a szokásos nagy szedővel, a fűszerpaprika érésére, betakarítása után indul be. Addig jól kihasználják a nagy értékű berendezéseket: a korábbi hetekben kamiliát szárítottak.

Valamikor sok gondot okozott az óriási tömegű hagyma tárolása. Ma már nincs ilyen probléma, mert

a Zöldért Vállalat korszerű átvevő helyeket, raktárakat épített. A jelenlegi cél a tárolási technológia továbbfejlesztése, hogy az ősszel fedél alá kerülő terméssel hosszabb hónapokon keresztül se veszítsen minőségéből. Ez esetben olyankor is nagy mennyiséget tudnak exportálni, amikor a hagyma külpiaci ára a legmagasabb. Ezért fejlesztik a tárolók műszerezettségét. Olyan mérőműszereket szereltek fel, állítottak be, amelyekkel folyamatosan ellenőrzik a raktárak szellőzését, hőmérsékletét, páratartalmát.

A hatalmas tárolók minden részében a legkedvezőbb körülményeket igyekeznek teremteni, hogy megőrizzék az áru eredeti minőségét. Ilyen irányú tudományos kutatások is folynak a vállalat megbízásából.

T. B.

Kifizetődő-e a húsexport?

Szomorú tapasztalattal tér haza az Amerikai Egyesült Államokban járt magyar élelmiszeripari küldöttség. Tanulmányozták egyebek között a háziasszonyok vásárlási szokásait is. Az egyik áruházban egymás mellett kínálták a Magyarországon gyártott, fóliába csomagolt kolbászt, és a hazai, amerikai Peperonit. Beltartalmuk, ízük, zamatauk és súlyuk hasonló ár-cédulájuk azonban feltűnő különbséget mutatott. A magyar termék ára nyolcvan cent, az amerikaié egy dollár nyolcvan cent. S ami a legfeltűnőbb, a háziasszonyok mégis inkább a Peperonihoz nyúltak.

1.

A magyar kolbász nem felel meg minden szempontból az igényes amerikai vásárlóknak. Csomagolása elmarad a tengerentúlon megszokottól, s találat előtt szeletelni is kell. A Peperoni pedig már az üzletben enni való, gusztusos szeletekben kínálja magát.

Mi sem egyszerűbb, mint felszeletelni a magyar kolbászt is — gondolhatná a feldolgozásban járatlan fogyasztó. Ha másutt megtehették, nyilvánvalóan van technológiája, csupán ezt kell alkalmazni, s elhárul az akadály az export növelése elől. Sajnos, nem ennyire egyszerű a helyzet, mert a magyar húsból például 1983-ban 500 millió dollár értékben exportált húst és húskészítményt, de mindössze 3,8 millió dollárért vásároltak külföldön gépet, berendezést, technológiát. Ezek nélkül pedig egyre nehezebb alkalmazkodni az igényes vásárlókhöz.

A minőségi követelményekhez való alkalmazkodás viszont elengedhetetlen feltétele az agrárexport bővítésének. Ma már a ve-

vők világszerte megkövetelik a minőséget, s ha ezt nem teljesítik az eladók, egyszerűen eladhatatlan lesz a termék. A magyar árak is a világ élmezőnyével versenyeznek, s ez különösen igaz az agrárexportra. A Közös Piac országaiiban eladatlan „húshegyek” vannak, s egyre több országban van felesleg mezőgazdasági termékekből. Növekszik tehát a kínálat, s ezzel együtt nem bővíti a fizetőképes kereslet.

Válogathatnak a vevők, s ennek szempontjai elsősorban a minőség. A magyar agrárexportnak ehhez kell alkalmazkodnia, hiszen jelenleg minden harmadik hektáron a külpiacra termelünk, s az ország devizabevételéből a mezőgazdasági termékek több mint harminc százalékban részesednek. Különösen jelentősek a húsiipari termékek, mert az agrárexportnak felét, az ország nem rubelelszámolású kivitelének 20 százalékát adják.

Az alkalmazkodást persze megnehezíti a vevők válogató kedve, hiszen ez egyben azt jelenti, hogy az árakat lefelé nyomják. 1981-ben 889 millió dollár értékű húst adtunk el, 1984-ben csak 730 millió dollár értékűt, s a kevesebb bevételért mintegy 30 százalékkal több árut kellett kiszállítani. A sertés- és marhahús ára oly mértékben csökkent a világpiacra, hogy ezt a veszteséget nem lehetett ellensúlyozni a mennyiség növelésével.

2.

Az árvesztéséből és a termelési költségek növekedéséből következően romlott az export gazdaságossága. Sokan felteszik a kérdést: érdemes-e a mezőgazdasági exportot bővíteni? A gazdaságosság néző-

pontjából jogos lehet az ilyenfajta elmélkedés, azonban válaszadáskor arra is felelni kell, mit exportáljunk a mezőgazdasági termékek helyett. A külgazdasági egyensúly megtartása, javítása ugyanis feltételezi az agrártermékek kivételét. Bár csökkentek az árak, romlott a gazdaságosság, a mezőgazdasági export és import egyenlege így is 900 millió dollár körül van a nem rubelelszámolású piacokon. A vitatott kérdés illetően való megközelítése már egyértelműbbé teszi a feleletet.

Ennek megfelelően kellene a fejlesztéseket ösztönözni, illetve a termelők érdekelttségét is megtartani. Jelenleg azonban ellentmondás van az érdekelttség és az export között. A mezőgazdasági exportbevétel döntő része a gabonából és a húsból származik, ugyanakkor a hústermelés fejlesztéséről lemondanak a gazdaságok. Az utóbbi években növekedtek költségeik, s ezt nem ismerték el a hazai felvásárlási árak, ezért romlott a termelési jövedelmezősége. A gazdaságok erre úgy válaszoltak, hogy csökkentették sertés- és szarvasmarha-állományukat, aminek közvetett hatása van a húsexportra is.

Magatartásuk érthető, hiszen a termelőszövetkezetek, állami gazdaságok a nyereség növelésében érdekeltek, s döntéseiket ennek szolgálatába állítják. Az állattenyésztés jövedelmezősége pedig harmada óta a gabona termelésének, ugyanakkor fejlesztése több eszközt feltételez. Miután a nyereség kicsi, fejleszteni csak hitel felvételével lehetne az ágazatot, melynek kamatai kétszer-háromszor magasabbak, mint az állattenyésztésben elérhető eszközárnyos jövedelem.

3.

Kézenfekvő volna az állattenyésztés jövedelmezőségét az értékesítés nyereségéből javítani. Erre jelenleg remény sincs, hiszen a magyar exportöröknek — az alacsony világpiaci árak miatt — saját gazdálkodásuk fenntartása is gondot okoz. Az állattartói kedvet más módszerekkel, de fokozni kellene, mert enélkül az exporttervek teljesítése kerülhet veszélybe. Természetesen nem a sor végén kullogó, állattartó gazdaságok veszteségeit kell a támogatásokkal kiegyenlíteni, hanem az élenjárók termelését ösztönözni a költségekhez jobban igazodó árakkal. A szabályozást kioldozók és a termelők tehát egyaránt találhatnak feladatot a gazdaságosabb export bővítésében.

V. Farkas József

Károkat, zavarokat okozott a szélvihar

Helyreállítási munkák — Árad a Duna

A csütörtökre virradó éjszaka a nagyerejű viharos szél Budapesten és környékén is sok helyen okozott károkat, zavarokat. A szélvihar többfelé megtépázta az elektromos vezetékeket, s ennek nyomán kisebb-nagyobb zavarok keletkeztek az elektromos szolgáltatásban. Az Elektromos Művekhez többek között Szigethalomról, Szentendréről és Gödöllőről érkeztek erre vonatkozó hibabejelentések. A szerelőbrigádok azonnal hozzálátottak a megrongált vezetékek javításához, és rövid időn belül ismét megindult az áramszolgáltatás.

A szél a főváros több részén fákat döntött ki, ágakat tépett le. A Fővárosi Közterület-fenntartó Vállalat brigádjai és két darus kocsija a bejelentések nyomán azonnal útnak indultak, s eltávolították a forgalmat akadályozó, az úttesteken keresztben fekvő fákat, többi között a III. kerületben a Vöröshadsereg útján, Zuglóban a Kalauz utcában és a XIX. kerületben a Balassi úton. Összesen 13 helyen szabadították meg az utakat a vihar okozta akadályoktól.

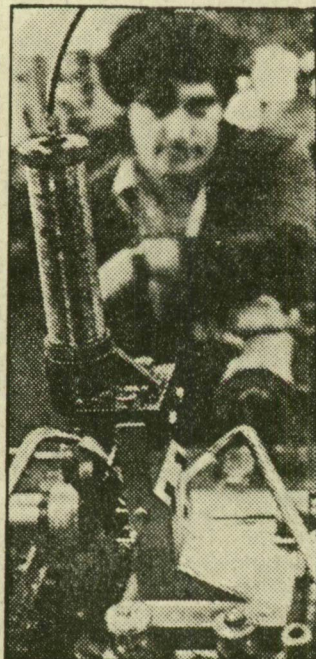
A csütörtökre virradó éjszaka újabb viharkárokat keletkeztek az Észak-Dunántúlon. Az Észak-dunántúli Áramszolgáltató Vállalat területén — Győr-Sopron, Vas, Zala, Komárom és Fejérmegyékben — a 20 kilovolttos középvezetékű vezetékeken csütörtökön reggel 35 helyen történt szakadás, illetve Dunaszakaszon első fokú árvízvédelmi készültség van. A heves áradás miatt várhatóan a harmadfokú ké-

szűtség elrendelésére is sor kerül ezen a szakaszon. A dunaremetei vízállás csütörtök reggel 550 centiméterre, a tetőzést a hét végére várják, 660 centiméter körüli vízállással. Itt az eddig észlelt legmagasabb vízállás 692 centiméter. A jelenleg rendelkezésre álló adatok szerint Budapestnél augusztus 12-én 650 centiméteres vízállás várható, ami az alsó rapartok lezárását teszi szükségessé. Ha a vízgyűjtőn újabb jelentős csapadék hull, a fenti előrejelzések módosulhatnak.

A helyreállítási munkák a csütörtökön reggel nagy erővel megkezdtek. Postai kábelrongálódás történt Tatabánya és Budapest között is, ami Győrrel, Mosonmagyaróvárral, Sopronnal, Szombathelyel akadályozta a telefon- és telex-összeköttetést. A nyugati országrészen számos fa dől az utakra is. Ezeket rövid idő alatt eltávolították.

A kifizetésű vezetékeken is sok hiba keletkezett, Győrött és a város környékén csütörtökön reggel több mint 300-at jelentettek be. Az áramszolgáltató vállalat hibaelhárító brigádjai folyamatosan dolgoznak a helyreállításon.

Az elmúlt napok heves esőzései nyomán a Duna-Alpokban eredő mellékfolyóin jelentős árhullámok alakultak ki. Nem egészen két nap alatt az Inn vízgyűjtőjén átlagosan 100 milliméter csapadék volt. Az árhullám hevességére jellemző, hogy Bécsnél a Duna 48 óra alatt 462 centimétert áradt. A megkészt zöldről a szigetkö-

Schmidt Andrea felvételei

A Szegedi Kéziszerszámgyárban csak a fogókból 7-8 termékcsaládot készítenek sok változatban. Ezekből bőven kerül a boltokba és a mezőgazdasági üzemekbe. Jól sikerült az idei első félév exportja is. Az NSZK-ba 20 százalékkal több terméket szállítottak, mint az év elején tervezték. Képeinken a fogógyártás két mozzanata